

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 65)

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında 31 . 3 . 1988 Tarih ve 3421 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanıca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/428, 3/504)

*Türkiye
Cumhurbaşkanlığı
Ankara*

Kan. Kar. : 39.18/A.1.88.206

15 . 4 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 4 Nisan 1988 tarih ve 422-2221 sayılı Yazınız.

İlgideki yazınıza ekli olarak gönderilen 31.3.1988 tarih ve 3421 sayılı «2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun» incelendi.

1. 31.3.1988 tarih ve 3421 sayılı Kanunla değiştirilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin ikinci fıkrası ile aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan ve belli kişilerin profesör ve doçent kadrolarına «öncelikle atanma» konusu, Anayasa Mahkemesinin 27.12.1967 tarih ve 12787 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Esas No. : 966/11, Karar No. : 1966/44 ve 29.11.1966 tarihli kararında da açıklandığı gibi Anayasanın 10 uncu maddesinde belirlenen «Kanun önünde eşitlik» ilkesi ile 70 nci maddede açıklanan «Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiç bir ayırım gözetilemez» hükmüne aykırı bir mahiyet arz ettiği düşünülmektedir.

Ayrıca, değişik geçici 8 inci maddenin dördüncü fıkrasındaki «... Bu hükümlere göre profesörlüğe yükseltilecekler ile bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde doçentliğe yükseltilmiş olanlar...» cümlesi tereddütlere yol açacak niteliktedir.

«... Bu Kanunun yayımı tarihinden...» maksat, 2547 sayılı Kanunun yayımı, tarihi midir, yoksa 3421 sayılı Kanunun yayımı tarihi midir?.

Zira, öğretim üyelerinin hangi tarihten itibaren bu Kanunun tanıdığı haklardan yararlanabileceği ancak, bu tarihin açık olarak belirtilmesi ile mümkün olacaktır. Bunun için de «Bu Kanun» deyimini yerine, hangi kanun kastediliyorsa, onun açık bir şekilde belirtilmesi gerekir.

Kaldı ki, fıkraya açıklık getirilse dahi, fıkroda belirlenen tarih içerisinde doçent veya profesör olacak kişilerle bu tarihten sonra aynı unvanları alacak öğretim üyeleri arasında ayrıcalık ve eşitsizlik meydana gelecektir.

Bu bakımdan maddeye yönelik yukarıda ileri sürülen görüşler, bu fıkra için de aynen geçerli bulunmaktadır.

2. Çerçeve 2 nci madde ile 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmektedir.

Bilindiği gibi 38 inci maddenin birinci fıkrasında öğretim elemanlarının; ilgili kurumlar ile kendisinin isteği, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve Yükseköğretim Kurulunun Kararı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydı ile başta bakanlıklar olmak üzere bazı kurum ve kuruluşlarda «döner sermayeden yararlanmamak» kaydıyla geçici olarak görevlendirilmeleri mümkündür.

Bugün için bunun tek istisnası (Adli Tıp Kurumu) nda çalışan öğretim elemanlarının aynı zamanda döner sermayeden istifade etmeleridir.

Yapılan yeni düzenleme ile öğretim elemanlarının gerçek kişiler tarafından kurulmuş vakıflar ile kamuya yararlı dernekler ve bunların iştiraklerinde geçici olarak görevlendirilmeleri sağlanmış ve ayrıca (vakıflarca kurulmuş hastaneler, sağlık merkezleri, sağlık ocakları ve gezici sağlık araçları) nda çalışanların genel kaideden ayrılarak döner sermayeden yararlanmaları kabul edilmiştir.

Döner sermaye, öğretim elemanlarının katkıları ile oluşan bir gelir kaynağıdır. Döner sermayeye katkıda bulunmayan bir elemanın bu kaynaktan istifade etmesi mümkün değildir.

2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre, Üniversite Yönetim Kurulunun işbirliğine karar verdiği kamu kuruluşlarında, kamu yararına hizmet amacını güden kuruluşların işletmelerinde çalışanların, bu kuruluşlardan alınan her türlü ücretler döner sermayeden pay alan profesör ve doçentin bağlı bulunduğu birimin döner sermayesine gelir kaydedilmektedir.

Görüldüğü gibi, 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin sözü edilen fıkrasındaki «... Kamu kuruluşlarında, Kamu yararına hizmet amacını güden kuruluşların işletmelerinde veya diğer özel kuruluşlardaki çalışanlar...» ile değişik 38 inci maddedeki «... Gerçek kişiler tarafından kurulan Vakıflar ile ... kamuya yararlı dernekler ve bunların iştiraklerinde ...» çalışanlar ayrı mali statüye tabi olmuşlardır. «... Vakıflarca kurulmuş hastaneler, sağlık merkezleri, sağlık ocakları ve gezici sağlık araçları...» nda çalışanlar katkılı döner sermayeden yararlanacaklar fakat kendileri çalıştıkları yerden aldıkları ücreti döner sermayeye bir katkı olarak kaydettirmeyeceklerdir.

Buna karşılık, 36 ncı maddeye göre çalışan profesör ve doçentlerin ücretleri döner sermayeye gelir olarak kaydedilecektir,

Aynı Kanunun iki maddesi arasındaki çelişkiyi ve farklı mali statüyü makul ölçüler içerisinde açıklamak mümkün olamamaktadır.

3. 31.3.1988 tarih ve 3421 sayılı Kanunun başlığında sadece 2547 sayılı Kanununun Geçici 8 ve 21 inci maddelerinden söz edilmektedir. Buna karşılık Kanunun içeriğinde 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının da değiştirildiği görülmektedir. Dolayısı ile Kanunun başlığı, içeriğine uymamaktadır.

Sonuç olarak; 31.3.1988 tarih ve 3421 sayılı «2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun», Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere iade olunmuştur.

Arz olunur.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/409

13:5.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında 31.3.1988 Tarih ve 3421 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi» Komisyonumuzun 12.5.1988 tarihli 3 üncü birleşiminde, Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK temsilcilerinin de iştirakiyle incele-nip görüşüldü.

Komisyonumuzca,

31.3.1988 tarihli ve 3421 sayılı «2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunun Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere TBMM'ne iade edilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararında işaret olunan» de-ğişik geçici 8 inci maddenin 2 nci fıkrasında yeralan ve belli kişilerin Profesör ve Doçent kadrolarına «öncelikle atanma» konusunun Anayasanın 10 uncu maddesinde belirlenen «kanun önünde eşitlik» ilkesiyle, 70 inci maddesinde açıklanan «hizmete alınmada gö-revin gerektirdiği niteliklerden başka hiç bir ayırım gözetilemez» hükmüne aykırı bir ni-telik taşıdığı» hususu yürürlükteki mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi Karar-ları da göz önünde tutulmak suretiyle incelenmiş ve yapılan değerlendirmelerde aşağı-daki görüş, kanaat ve sonuçlara varılmıştır.

1. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3421 sayılı Kanunla değişik geçici 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasında söz konusu edilen üniversite öğretim üyelerinin profesörlük kadrolarına öncelikle atanmasını öngören hüküm Anayasanın 10 uncu ve 70 inci maddelerine aykırılık taşımamaktadır :

a) Anılan hüküm Anayasanın 10 uncu maddesine aykırı değildir. Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararı, 2556 sayılı Hâkimler Kanununun değişik 71 inci maddesine 25.2.1966 günlü, 751 sayılı Kanunla eklenen bir fıkra ile ilgili olup, nitelikleri ayrı olan hâkimlik ve üniversite öğretim üyeliği görevlerini eşitlik ilkesi ile kıyaslamak mümkün değildir.

Esasen, Anayasa Mahkemesinin sözü edilen kararında «yasa önünde eşitlik demek, bütün yurttaşların hepsinin her yönden aynı kurallara bağlı tutulması demek değildir. Birtakım yurttaşların başka kurallara bağlı tutulmaları haklı bir nedene dayanmakta ise, böyle bir durumda yasa önünde eşitlik ilkesinin çiğnenmiş olmasından söz edilemez.» denilmek suretiyle, eşitlik ilkesi yorumlanmış olup, bu yoruma göre üniversite öğretim elemanlarını ilgilendiren bir yasanın, eşitlik ilkesine aykırı olup olmadığını tartışabilmek için, «haklı bir nedenin» ve «niteliklerinde benzerliğin» bulunması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin pek çok kararlarında belirtildiği üzere :

«Yasa önünde eşitlik ilkesi ancak birbirine benzeyen durumlarda ya da kurallardaki ayrılığı haklı kılan bir gerekçe bulunmayan hallerde çiğnenmiş olabilir.» (23.5.1972 E. 1972/2 K. 1972/28)

«Niteliklerde benzerlik ve yasaların koyduğu kuralları uyarlık oranında eşitlik söz konusu olacaktır.» (16.3.1976 E. 1975/183 K. 1976/15)

«Anayasanın 10 uncu maddesinde, herkesin hiçbir ayırım yapılmadan kanun önünde eşit olduğu kabul edilmiştir. Şu kadar ki, tüm yurttaşların mutlaka her yönden, her zaman aynı kurallara bağlı tutulmaları zorunluluğunu da içermez. Birtakım yurttaşların başka bir kurala bağlı tutulmaları haklı bir nedene dayanmakta ise böyle bir durumda kanun önünde eşitlik ilkesine ters düşüldüğünden söz edilemez.» (28.4.1983 E. 1981/13 K. 1983/8)

Bu kararlardan anlaşılacağı üzere, Anayasanın eşitlik ilkesi, nitelikleri benzer durumlarda bir ayrıcalık yaratılıp yaratılmadığı sorusunu aydınlatmaktadır. Bahse konu 3421 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile, Anayasanın eşitlik ilkesinin zedelenmesi bir yana tam aksine, durumları bugüne kadar eşitlik ilkesine aykırı olarak süregelen, benzer nitelikteki öğretim üyelerine nazaran kendilerine hakları, verilmemiş ve eşit olmayan bir durumda bırakılmış bir kısım öğretim üyelerine, gecikmeli de olsa hakları verilmek suretiyle, eşitlik sağlanmak istenmektedir.

Anayasa Mahkemesinin bir kararında da belirtildiği gibi, Anayasanın 10 uncu maddesinde öngörülen «Kanun önünde eşitlik», mutlak anlamda bir eşitlik olmayıp, ortada haklı nedenlerin bulunması halinde farklı uygulamaya imkân veren bir ilkedir. (Anayasa Mahkemesinin 11.12.1986 tarihli ve E. 1985/11, K. 1986/29 sayılı kararı, RG. 18 Nisan 1987, sayı : 19435.

Anayasa Mahkemesi başka bir kararında da «Anayasanın eşitlik ilkesinin çiğnenmiş sayılabilmesi, eşitliği bozar gibi görünen kuralın herhangi bir kamu yararına veya haklı bir nedene dayanılmadan getirilmiş bulunmasına bağlıdır... Kimilerinin başka hükümlere bağlı tutulmaları haklı bir nedene dayanmakta ise eşitlik ilkesinin ihlalin-den söz edilemez» denmiştir. (Anayasa Mahkemesinin 21.10.1986 tarihli kararı, E. 1986/16 K. 1986/25, RG. 31 Ocak 1987, sayı : 19358)

Farklı muamelenin haklı sebebe dayanması kıstası «Anayasa Mahkemesinin daha eski kararlarında da esas alınmıştır. (10.10.1967 tarihli karar E. 1963/337, K. 1967/31, RG. 2 Mayıs 1968, sayı : 13188).

Anayasa Mahkemesi yine bir kararında da farklı muamelenin eşitliği ihlâl etmeyen haklı sebebinin «deneyim» olabileceğini kabul etmiştir. Bu karara göre: «Deneyim konusunda farklı mülklerle sahip olanlar eşit durumda olamayacaklarından bunların aynı şartlara tabi tutulması eşitlik kuralına aykırı değildir. (Anayasa Mahkemesinin 21.1.1971 tarihli kararı, E. 1969/37 K. 1971/8 RG. 31 Ağustos 1971 sayı: 13942). «Deneyim» esas itibarıyla bir görevi uzun süre yapmak suretiyle elde edilebileceğine göre diğer görevlilere nazaran kıdemi daha fazla olanın «deneyim»inin de onlardan daha fazla olduğunu kabul etmenin zorunluluğu açıktır. Başka bir deyişle Yüksek Mahkeme sözü edilen bu kararda «kıdem» esasına göre farklı yasal muameleye tabi tutulmanın eşitlik ilkesine aykırı olmayacağını dolaylı olarak kabul etmiştir.

Anayasa Mahkemesinin yukarıda zikredilen kararları göz önünde tutulduğu takdirde 31 Mart 1988 tarihli ve 3421 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasında söz konusu edilen, daha önce profesörlüğe yükseltilmiş olup da profesör kadrosuna atanmamış olan ve (6) yıldır atanmayı bekleyen öğretim üyeleriyle bu Kanunun yayımından sonra profesörlüğe yükseltilecek ya da doğrudan profesör kadrosuna atanma isteminde bulunacak öğretim üyeleri arasında «kıdem» ve «deneyim» farkı bulunduğu tartışma götürmeyecek kadar açık bir gerçektir. Adı geçen kanunun bu iki farklı gruptaki öğretim üyelerini profesörlüğe atanma bakımından farklı muameleye tabi tutması, «eşitlik ilkesi»ne aykırı olmadığı gibi, «adil» ve «hakkaniyetli» bir çözümdür.

b) Meselenin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 6 Kasım 1981 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra bu Kanunun geçici 8 inci maddesi delâleti ile 1750 sayılı eski Üniversiteler Kanununa göre profesörlüğe yükseltilenler bakımından başka bir vechesi de vardır. Şöyle ki, bu durumda olan öğretim üyeleri 2547 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden, sözgelimi 6 ay önce profesörlüğe yükseltilerek profesör kadrosuna atanmış olanlarla eş kıdeme ve deneyime sahip olmalarına ve onların tabi oldukları usule göre profesörlüğe yükseltilmiş bulunmalarına rağmen, kadroya atanmaları bakımından eski kanuna değil, 2547 sayılı Kanunun atamayı olağanüstü güçleştiren ve kısıtlayan 26 ncı maddesine tabi tutulmuşlardır. Anayasanın «eşitlik ilkesi»ne çok açık bir biçimde aykırı olan bu hüküm, Anayasanın geçici 15 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında öngörülen yasak nedeniyle Anayasa Mahkemesinin önüne götürülerek Anayasaya aykırılığı tespit ettirilememiştir. İşte, 31 Mart 1988 tarihli ve 3421 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası, 2547 sayılı Kanunun Anayasaya aykırı geçici

8 inci madde düzenlemesi yüzünden yıllardır mağdur duruma düşmüş olan bu öğretim üyelerinin durumunu düzeltme amacına yönelik olup Anayasaya aykırılık şöyle dursun, değiştirdiği kanun hükmünün Anayasaya aykırılığını gidermektedir.

c) 3421 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası, Anayasanın «Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiç bir ayırımı gözetilmeyeceği» ni öngören 70 inci maddesinin 2 nci fıkrasına da aykırı değildir. Çünkü 70 inci maddede, bir kimsenin ilk defa kamu hizmetine alınmasına ilişkin bir gereği öngörmektedir. Bu husus, Anayasanın ilgili madde gerekçesinden anlaşılabilceği gibi Anayasa Mahkemesinin 13.12.1977 tarihli bir kararında da açıkça ifade edilmiştir. Bu karara göre Anayasanın 70 inci maddesi hükmü, kamu hizmetine girme temel hakkı ile ilgili kuralı koymaktadır... Oysa itiraz konusu yasa hükmü (926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1424 sayılı yasa ile değişik 54 üncü maddesi hükmü) Generallerin yükselme işlemlerinin nasıl yapılacağını ve Yüksek Askeri Şûra'nın bu konudaki yetkilerini düzenlemektedir. Bu sebeple itiraz konusu madde üzerinde Anayasanın 58 inci maddesine (yani 1961 Anayasasının, 1982 Anayasasına 70 inci madde olarak aynen alınan maddesine) uygunluk açısından başkaca inceleme ve tartışma yapılmasına gerek görülmemiş ve bu maddenin Anayasaya aykırı olmadığına karar verilmiştir. (E. 1977/1, K. 1977/133, RG. 10 Mayıs 1978, sayı : 16283).

Görüldüğü gibi Anayasa Mahkemesi kamu hizmetine girme temel hakkını düzenleyen bu Anayasa hükmünün belli bir kamu hizmeti içerisinde yükselme suretiyle kadro atamalarıyla ilgili olmadığını kabul etmiştir. Şu halde bir kimsenin terfi ettirilerek doçent kadrosundan profesör kadrosuna atanması, yukarıda zikredilen Anayasa Mahkemesi Kararında söz konusu olduğu üzere, «Kamu hizmetine girme» kavramı içerisinde mütalaa edilemez. Aynı sebeple, Cumhurbaşkanlığının TBMM'ne Kanunu iade etmesine ilişkin kararında örnek olarak gösterilen Anayasa Mahkemesinin 29.11.1986 tarihli kararı (E. 1966/11, K. 1966/44) da burada emsal karar olarak esas alınmaz. Çünkü bu karar hizmet içinde yükselme suretiyle atama olayına değil, milletvekilliği sona eren hukuk mesleğinden kimselerin yargıç kadrolarına öncelikle atanmaları olayına ilişkin bulunmaktadır. Yargıçlık mesleğine dışardan atanan kimselerin arasında haklı bir sebebe dayanmaksızın yapılan bu yasal ayırımı Anayasaya aykırı olduğunda şüphe yoktur. 3421 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin öngördüğü «öncelikle atama» ise bundan tamamiyle farklı bir duruma ilişkindir.

Esasen, Anayasanın 70 inci maddesi, gerek başlığı ve gerekse kapsamı itibarıyla kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin bulunmaktadır. Halen görevde bulunan öğretim üyelerine, zamanında verilmemiş olan kadrolarını vermeyi amaçlayan 3421 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin, kamu hizmetine girme hakkını düzenleyen Anayasanın 70 inci maddesi ile hiç bir ilgisi bulunmamaktadır.

d) Öteyandan «öncelikle atama» kavramı bugün yürürlükte bulunan Üniversitelere ilişkin mevzuata yabancı bir kavram da değildir. Nitekim «Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında 78 No.lu Kanun Hükmünde Kararnamenin (RG. 16 Eylül 1983, sayı : 18167) «Yeni Kadrolara Atamada Uyu-

İlacak Esaslar» başlıklı Geçici 1 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında şöyle denmiştir: «Üçüncü fıkra uyarınca iki alt dereceden kadrolara atananlar durumlarına uygun derecelerden kadro temini halinde bu kadrolara öncelikle atanırlar». Ayrıca Maliye ve Gümrük Bakanlığının 28.8.1984 günlü ve 9 SER No.lu «Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliğinin IV. Bölümünde»... Dağıtılan kadrolara öncelikle 16.11.1983 tarihine kadar belirli unvanları kazanmış öğretim elemanlarının, boş kalan kadrolara ise bu unvanları elde ediş sırasına göre ilgili-lerin atanmalarının yapılması» öngörülmüştür. Zikredilen mevzuat hükümleri öğretim elemanları arasında «kıdem» esasına göre ayırım yapmış ve kıdemlilerin öncelikle atanmasını emretmiştir. Böyle bir düzenlemenin Anayasaya aykırılığı hususunda bugüne kadar ne bir Devlet organı ve makamı, ne de Yükseköğretim Kurulu ve öteki üniversite organlarından bir görüş gelmemiş ve söz konusu hükümlerin uygulanması sureti ile, daha önce profesörlüğe yükseltilmiş olan öğretim üyelerinin sadece profesör kadrolarına kendi üniversitelerince intibak ettirilmeleri sağlanarak sorun çözümlenmiştir.

2. 3421 sayılı Kanunun 4 üncü fıkrasında söz konusu edilen, 1750 sayılı Üniversiteler Kanununun öngördüğü usule göre profesörlüğe yükseltileceklerle bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde doçentliğe yükseltilmiş olanların ve 2547 sayılı Kanuna göre, kadro hariç, profesörlüğe yükseltilmenin diğer şartlarını yerine getirenlerin ilgili birimlerdeki doçent ve profesör kadrolarına öncelikle atanmalarının öngörülmüş olması da yukarıda 1 numaralı bölümde açıklanmış olan sebeplerle ve özellikle bu öğretim üyelerinin kendilerinden kıdemsiz ve deneyimi daha az olanlardan farklı durumda olmaları dolayısıyla Anayasanın nispi eşitliği öngören 10 uncu maddesine aykırı bir durum ortaya çıkarmamaktadır.

3. Sonuç olarak :

Üniversiteler ve akademilerle ilgili kanun hükümlerine göre doçentlik sınavlarını tamamlamış bulunanların, istekleri üzerine önceki mevzuata göre profesörlüğe yükseltilmeleri gerçekleştiği takdirde, bu kişilerin, buldukları kadrolarda profesör unvanının sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanacağı hükme bağlanmak istenmiştir.

Halen doçentlik unvanını almış, fakat doçentlik kadrolarına atanmamış bulunanlar ile bu değişikliğin yayımı tarihinden bir yıl içinde doçentliğe yükseltilmiş olanların, aynı şekilde buldukları kadrolarda doçentliğin sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanmaları sağlanmak istenmiştir.

Yine değişikliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde 2547 sayılı Kanun hükümlerine göre kadro şartı hariç profesörlüğe yükseltilmenin diğer bilimsel şartlarını yerine getirecek olanlara, profesör unvanının sağladığı bütün hak ve yetkiler verilmek istenmektedir.

Buna göre, burada ifade edilen «bu kanun» tabirinden, 2547 sayılı Kanunu anlamaya imkân bulunmamaktadır. Çünkü, 2547 sayılı Kanun profesörlüğe yükseltilmeyi esas olarak iki şarta bağlamıştır. Bunlardan biri, yükselinilecek yerde boş bir profesörlük kadrosunun bulunmasıdır. Diğer ise, profesörlüğe yükseltimenin gerektirdiği ilmi esasları yerine getirmiş olmasıdır. Profesörlük kadrosu mevcut olmadan 2547 sayılı Kanuna göre profesörlüğe yükseltilmek maddeten mümkün bulunmamaktadır.

Bir an için değişiklikte yer alan «bu kanunun yayımından itibaren bir yıl içinde...» ibaresini, 2547 sayılı Kanun olarak kabul ettiğimiz zaman, bu kanunun yayımı tarihi olan 6 Kasım 1981 ile bu tarihten itibaren bir yıl sonrası tarih olan 6 Kasım 1982 tarihleri arasında, kadro şartı hariç 2547 sayılı Kanun hükümlerine göre profesörlüğe yükseltilmiş herhangi bir kişi bulunmayacaktır. Çünkü 2547 sayılı Kanun, profesörlüğe yükseltimede kadro şartını bir yerde bir çeşit ön şart olarak kabul etmiştir. Bilimsel bütün şartlar yerine getirilse bile, kadro bulunmadan bu kanuna göre profesörlüğe yükseltimeme mümkün değildir.

Hal böyle olunca buradaki «bu kanun» ibaresini, değişikliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde şekliinden başka anlamaya imkân bulunmamaktadır. Aksi bir yorum imkânsız bir şeyi kabulden başka bir şey değildir.

II - 2547 Sayılı Kanunun 3421 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değiştirilen 38 inci maddesinde «öğretim elemanlarının ilgili kurumlar ile kendilerinin isteği, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve Yükseköğretim Kurulunun kararıyla bakanlıklar ve diğer kurumlar meyanında gerçek kişilerce kurulmuş vakıflarda da geçici olarak görevlendirilmelerinin ve bunlardan Adli Tıp Kurumu ile vakıflarca kurulmuş hastaneler, sağlık merkezleri, sağlık ocakları ve gezici sağlık araçlarında görevlendirilenlerin döner sermayeden yararlandırılmalarının öngörülmesi de Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık taşımamaktadır. Şöyle ki bu değişiklikle 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin daha önceki şeklinde de yer alan «Adli Tıp Kurumunda çalışan öğretim elemanlarının aynı zamanda döner sermayeden yararlanmaları» yolundaki istisnayı genişletmekten öte bir şey yapılmış değildir. Bu genişletmenin amacı lamak üzere öğretim üyelerinin sağlık hizmetleri gören vakıflarda görev almalarını ise, sağlık hizmetlerinin halka daha geniş ve mükemmel bir biçimde sunulmasını sağ-özendirmek gibi bir kamu yararı amacıdır. Kamu yararı amacının farklı muameleyi haklı kılan bir sebep olduğu ise, Anayasa Mahkemesinin yukarıda zikredilen kararlarında vurgulanmış olduğuna göre, böyle bir farklı muamele Anayasaya aykırı sayılmaz.

Buraya kadar belirtilen gerekçeler karşılaştırma yorum ve değerlendirmelerin ışığı altında, Komisyonumuzca, Kanunun TBMM'den geçtiği şekliyle aynen kabulüne karar verilmiştir.

Kanunun bütün maddeleri ayrı ayrı görüşülerek kabul edilmiş, bilahara Kanunun tümü de oylanarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Avni Akyol</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Kemal Karhan</i> İzmir
Kâtip <i>Mehmet Şimşek</i> Konya	Üye <i>Baki Durmaz</i> Afyon
Üye <i>Mustafa Kızıloğlu</i> Afyon	Üye <i>Rıza Yılmaz</i> Ankara
Üye <i>M. Ali Doğuşlu</i> Bingöl	Üye <i>Cemal Şahin</i> Çorum
Üye <i>M. Tahir Şaşmaz</i> Elazığ	Üye <i>Temel Gündoğdu</i> İstanbul
Üye <i>Türkân Akyol</i> İzmir	Üye <i>A. Erdem Bayazıt</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Bülent Atasayan</i> Kocaeli	Üye <i>Mehmet Korkmaz</i> Kütahya

CUMHURBAŞKANINCA ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİNE GÖRE
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN

**2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve
Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun**

Kanun No. : 3421

Kabul Tarihi : 31 . 3 . 1988

MADDE 1. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu Kanunun yayımı tarihine kadar, eski mevzuat hükümlerine göre doçentlik ve profesörlük unvanını almak üzere başvurmuş ve başvurusu kabul edilmiş olanlar ile 30 Haziran 1982 tarihine kadar önceki mevzuata göre doçentlik ve profesörlük için öngörülen çalışma süresini tamamlayacakların başvuruları ve başvurularının kabulü halinde kadroya atama dışındaki işlemleri önceki mevzuata göre yürütülür.

Yukarıdaki hükme göre profesörlüğe yükseltilmiş olanlar (kısmî veya tam gün) kadroya bağlı olmaksızın profesör unvanının sağladığı bütün akademik hak ve yetkilere sahip olmak şartı ile buldukları kadrolarda profesör unvanını taşırlar. Bunlar ilgili birimlerdeki profesör kadrolarına öncelikle atanırlar.

Üniversiteler ve Akademilerle ilgili kanunların hükümlerine göre gerekli yabancı dil sınavlarını da vermiş olmaları kaydıyla doçentlik sınavlarını tamamlamış bulunanların profesörlüğe yükseltilmeleri de istedikleri takdirde önceki mevzuatlarına göre yürütülür.

Bu hükümlere göre profesörlüğe yükseltilecekler ile bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde doçentliğe yükseltilmiş olanlar ve 2547 sayılı kanun hükümlerine göre kadro şartı hariç profesörlüğe yükseltilmemiş diğer şartlarını yerine getirecek olanlar, buldukları kadrolarda doçent ve profesör unvanlarının sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanırlar. Bu kişiler, ilgili birimlerdeki doçent ve profesör kadrolarına öncelikle atanırlar.

Kendi kanunları çıkarılıncaya kadar Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında doçentlik ve profesörlük unvanlarının verilmesinde yukarıdaki esaslar uygulanır.

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Öğretim elemanları; ilgili Kurumlar ile kendisinin isteği, Üniversite Yönetim Kurulunun uygun görmesi ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, Bakanlıklarda, Silahlı Kuvvetler ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Adli Tıp Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı, kamu kuruluşları ve kamu yararına çalışan kuruluşlar veya gerçek kişiler tarafından kurulan vakıflar ile kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kurumları ile kamuya yararlı dernekler ve bunların iştiraklerinde, araştırma - geliştirme kurumları ve diğer kamu kuruluşlarının-

MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 8 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Geçici 21 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun

MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 uncu Maddesine Göre
Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

da geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenler (Adıf Tıp Kurumu ile Vakıflarca kurulmuş hastaneler, sağlık merkezleri, sağlık ocakları ve geçici sağlık araçları hariç) döner sermayeden yararlanamazlar. Ancak ilgili bulunduğu Yükseköğretim Kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile öteki hakları devam eder.

MADDE 3. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 21 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

